

Нова ромска програма в Централноевропейския университет - Будапеща

Ромите от България са най-конкурентни

Избраните: Лили Макавеева и Бисер Светлинов от Разград, Иво Карамитев от Стара Загора и Елица Стефанова от Разлог

По нова пилотна програма на Централноевропейския университет в Будапеща на 8 март 2004 година 16 студенти от ромски произход, избрани сред повече от 100 кандидати от Централна и Източна Европа, започнаха 10-месечното си обучение.

Раждането на идеята за подобен курс може да се проследи назад във времето до март 2000, когато бе проведена Кръгла маса за ромското образование. Тя е съгласувана с Програмата за ромско участие и с Програмата за подкрепа на висшето образование на Институт "Отворено общество - Будапеща, Ромски културен център "Рома Верситас" - Унгария, Бронзовия клуб и ЦЕУ. Идеята обаче би си останала само идея, без финансовата подкрепа на

Фондацията "Форг". Основната цел на курса е да подготви квалифицирани млади ромски кадри от Централна и Източна Европа, които след завършване на обучението си в ЦЕУ да се върнат и да работят за развитието на ромската общност в държавите си. Акцентът по време на 10-месечното обучение е върху подготовката на младите роми по английски език, за да издържат след това приемните изпити за Централноевропейски университет. Още от самото начало студентите трябва да изберат насока, в която искат да специализират. По време на обучението си те ще слушат и лекции по съответната специалност. България също е представена в новата ромска специалност и то съвсем не скромно. Четирима от 16-те студенти са български роми - Лили Макавеева и

Бисер Светлинов от Разград, Иво Карамитев от Стара Загора и Елица Стефанова от Разлог. Най-силно е било участието на България и като брой подадени документи (32), следвана от Унгария (27) и Румъния (26). Дали това не означава, че в България вече можем да говорим за формирането на един конкурентоспособен образован ромски елит? Може би. Надежда за това ми дават и гумите на един от българските участници в курса, Бисер Светлинов: "Ще запиша "Човешки права". Влече ме и социалната антропология, но с нея аз няма да мога да се реализирам след това в България така, че да помогна на нашата общност. Мисля, че именно "Човешки права" е подходящата програма. А ние, ромите, имаме нужда от такива специалисти".

Теодора КРУМОВА

ИНДЪЯ 3 април - Международен ден за срещи на тема "Ромска култура"

Американската корпорация "Meetur" ("Срещни се") чрез сайта си в Интернет отправя покана към ромите от целия свят да се възползват от услугите ѝ за организирането на неформални срещи в чест на ромската култура на 3 април 2004.

Те очакват такива срещи да се осъществят в 612 града в 51 страни на земното кълбо. Мястото за провеждането им може да бъде най-различно - кафенета, барове, сладкарници,

видеоклубове, спортни клубове или където хората намерят за добре. Очакванията са на тях да се съберат представители на местните ромски общности, които имат желание най-свободно да побеседват помежду си на всякакви теми, които ги вълнуват.

Към момента България не е включена в списъка на проявилите интерес към тази инициатива. Но ако се намерят доброволци, готови да съдействат за това, те могат да се

обърнат към корпорацията на e-mail: support@meetur.com. Досега "Meetur" Inc са организирали подобни срещи на 1 096 000 души по 418 теми. Защото, както те казват - "винаги има хора като вас и с вашите интереси там, където живеете".

А обявеният от тях Международен ден за срещи на тема "Ромска култура", без съмнение, е още една възможност за приобщаване към световната ромска общност.

ДРОМ

Ромската поезия вдъхнови курсистите във Великотърновския университет

Светлана Василева изнесе лекция за творчеството на поети роми от България пред учители и обучаващи се за помощник-учители във Великотърновския университет на 13 февруари 2004 година.

По-късно през деня курсисти от Видин и Добрич, поощрени от поезията на Усин Керим, Кирил Кирилов,

Васил Чапразов, Сали Ибрахим, Ата Бечева, Михаил Петров и други ромски поети, прочетени от Светлана Василева и Тосен Рамар под звуците на класическа китара, за пръв път рецитираха свои стихове пред публика в ресторанта на хотел "Стагиона".

Вили БОГДАНОВА

"Духовата музика" (Brass Sounds)

Документалният филм "Духовата музика" на Раул де Ариба и Палома Серда, който е заснет в България с подкрепата на Програмата на ООН за развитие и на Университета във Валенсия, представя отблизо света на старите ромски музиканти чрез двама техни представители, Богдан и Момчил, от град Лом.

Музиката на духовите оркестри още се чува по сватби и погребения или на общоселски празници и е част от живота на този край, където живее и голяма ромска общност. Богдан и Момчил разказват как са започнали да свирят като деца, как и къде са били музиканти по-късно, какви са мечтите им, какъв е светът, в който живеят и как техните любими духови оркестри бавно изчезват.

Защо чрез музиката?

Филмът решава да използва музикантите и пяхната музика, защото музиката е една от основните връзки между ромската и останалите общности. Тя е, може би, и един от най-подходящите начини за един външен човек да се доближи до ромската общност или пък ромската общност да общува с останалите. Музиката във филма се изпълнява от духовите оркестри на Дико Илиев, братя Господинови, Георги Богданов и Бончука.

Искра ДИМИТРОВА

КОНКУРС УСИН КЕРИМ

***

Приказка кажи ми, мамо,
нищо, че отдавна съм пораснал,
Разкажи ми как живея,
мамо,
в хубав град и със добри съседни,
със добри съседни,
с много и верни приятели,
как са весели, щастливи всички,
как дори и птиците танцуват
денем ниско над площада,
над площада, над градините.

Приказка кажи ми,
мамо,
че е смислено в живота ми,
и че днес е по-добре от вчера,
а пък утре - по-добре от днес.

А когато аз заспя усмихнат,
моля те, недей да плачеш.
Знай - приказката
много ми хареса...

Стоян БУДАКОВ